

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (final draft).

Viite:

Imppola, J. J. (2024). 5 penniä 1910, poikkeama löydetty. *Numismaatikko*, 60(2), 84–85.

Jorma J. Imppola, SeAMK

5 penniä 1910, poikkeama löydetty

Autonomian ajan 5-pennisistä on löytynyt variantteja vuosien 1866, 1867 ja 1870 arvopuolien kruunuista ja nauhoista; lisäksi vuoden 1892 arvopuolen toisesta N-kirjaimesta on löytynyt kaksoiskaiverrus ja vuoden 1916 vuosiluvun jälkimmäisen 1:n jalasta tunnetaan poikkeama, jonka alaviiva on oikealta vajaa.

Vuosiluku 1910 on autonomian ajan 5-pennisistä ollut aina kiinnostava, koska kyseinen vuosi on niin sanottu avainvuosi poikkeuksellisen pienen painosmääränsä (66 000) vuoksi. Toiseksi pienin vuosilyönti, eli 300 000 kpl, on vuoden 1870 rahalla.

Kuva 1. 5 penniä 1910. ylinnä normaaliraha, alinna poikkeama, jonka vuosiluvun ensimmäisen 1:n alaviiva on vasemmalta vajaa. Kuvien yhdistely ja muokkaus Jorma J. Imppola, SeAMK.

Kuva 2. 5 penniä 1910 vuosiluku suurennettuna. Kuten suurennoksesta käy ilmi, on vuosiluvun ensimmäisen ykkösen alaviivan vasen puoli ”näivettyntyt” verrattuna oikeanpuoleisen ykkösen vastaavaan. Kuvan muokkaus Jorma J. Imppola, SeAMK.

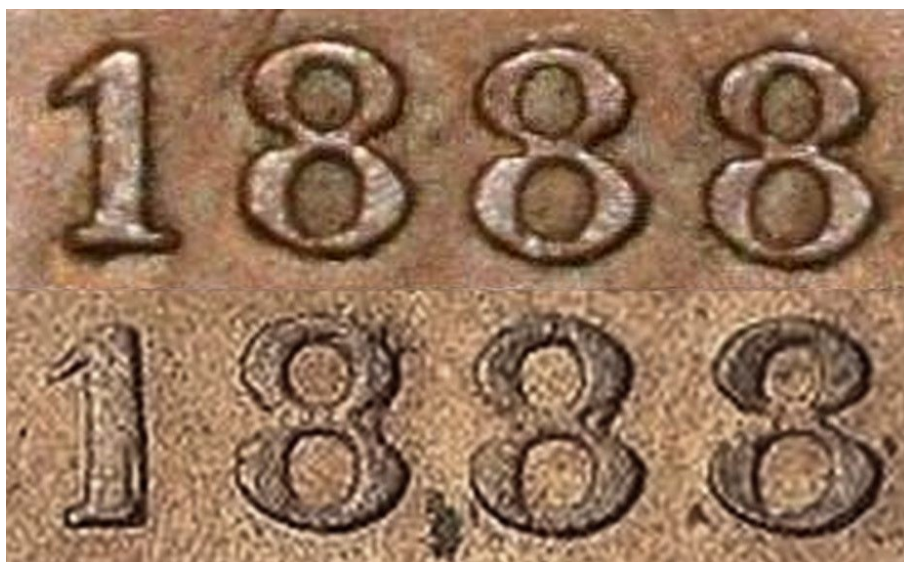
Onko kyseessä poikkeama, vai variantti? Ilmeisesti ensimmäisen ykkösen kaiverrus on jäänyt alaviivan kohdalla ainakin yhden meistin kohdalla osin heiveröiseksi. Vuoden 1910 viisipenniset on kuitenkin pääosin meisteillä, jossa arvo puolen vuosiluvun ensimmäisenkin ykkösen alaviiva on kaiverrettu kunnolla. Mistään meistin täyttymisestä ei siis ole kyse.

Vertailkaamme myös muita tunnettuja ”vajaa ykkösen alaviiva” -variantteja. Aloitetaan 5 pennin rahasta vuodelta 1916.

Kuva 3. 5 penniä 1916 vuosilukujen vertailua. Ylempänä normaali vuosiluku, alempana variantti, jossa vuosiluvun toisen ykkösen alaviiva on oikealta vajaa. Kuvien yhdistely ja muokkaus Jorma J. Imppola, SeAMK.

Samantyyppinen poikkeama esiintyy myös vuosien 1888 ja 1916 yhden pennin kuparirahan vuosiluvuissa.

Kuva 4. 1 penni 1888 vuosilukujen vertailua. Ylempänä normaali vuosiluku, alempana variantti, jossa vuosiluvun ensimmäisen ykkösen alaviiva on oikealta vajaa. Kuvien yhdistely ja muokkaus Jorma J. Imppola, SeAMK.

Kuva 5. 1 penni 1916 vuosilukujen vertailua. Ylempänä normaali vuosiluku, alempana variantti, jossa vuosiluvun molempien ykkösten alaviivat ovat oikealta vajaita. Kuvien yhdistely ja muokkaus Jorma J. Imppola, SeAMK.

Miten yleisiä kyseiset poikkeamat / variantit ovat? 1 pennin rahoissa vuosina 1888 ja 1916 esiintyvät kuvissa 4 ja 5 esiteltyt ykkösen alaviivapuutteet tuntuvat olevan varsin yleisiä. Myös kuvassa 3 esitelty vuoden 1916 5-pennisen alaviivapuute on sekin varsin yleinen. Mutta artikkelin varsinainen aihe, eli kuvissa 1 ja 2 esitelty vuoden 1910 viisipennisen vuosiluvun ensimmäisen ykkösen alaviivapuute tuntuu olevan varsin harvinainen. Tutkiessani noin viidenkymmenen kappaleen kuva-aineistoa en löytänyt kuin muutaman samanlaisen, eli poikkeamaa esiintyy alle 10 prosentissa vuoden 1910 viiden pennin rahoista.

Eli jälleen kerran, luuppia kouraan ja tutkimaan!